

"Obama, Erdoğan'a telefonda bir İran'ı anlattı"

Dünya / 24/05/2010

Washington Post ABD ve Türk yetkililerine göre, Çarşamba günü Obama, Türk Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a, ülkesinin İran ile yaptığı anlaşmanın, ABD'nin, nükleer programı nedeniyle İslam Cumhuriyeti'nin izole edilmesine yönelik çabasıyla neden bağdaşmadığını anlatarak telefonda bir saatten fazla zaman harcadı" diye yazdı.

İran'ın nükleer yakıt takası konusunda Tahran'da varılan anlaşma nedeniyle Türkiye'ye yönelik eleştirel yorumlar devam ediyor. ABD Başkanı Barack Obama'nın, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a anlaşmanın ABD'nin çabalarıyla bağdaşmadığını anlatarak telefonla bir saati aşkın bir zaman harcadığını yazan Washington Post gazetesi, anlaşmanın, Türkiye-ABD ilişkilerinde yarattığı rahatsızlığı irdelerken, "İran konusundaki atışma, müttefikler arasındaki ilişkileri daha da gerginleştirebilir" yorumunu yaptı. "Müttefikler arasındaki senkronizasyon daha az olamazdı" da diyen gazete, "Türkler için bu, Pirik bir zafer (büyük kayıplarla kazanılmış) olabilir. ABD ile ilişkiyi gerçekten berbat ediyorlar" görüşlerini de aktardı.

Washington Post gazetesi, Janine Zacharia imzasıyla Türkiye'nin Brezilya ile birlikte İran ile bir nükleer yakıt takası anlaşmasını sağlamasının Türkiye ile ABD arasındaki ilişkileri nasıl etkileyeceğini irdelleyen bir analiz yayımladı. "İran konusundaki atışma, müttefikler arasındaki ilişkileri daha da gerginleştirebilir" başlıklı analizde "Başkan Obama, geçen yıl ABD ile Türkiye 'zamanımızın meydan okumalarını aşmak için birlikte çalışmalı' demişti. Bu ay, müttefikler arasındaki senkronizasyon daha az olamazdı" yorumu yapıldı.

"TAHRAN ANLAŞMASI ABD YETKİLİLERİNİ ÇOK RAHATSIZ ETTİ"

Tahran anlaşmasının Obama Yönetiminin yeni yaptırımlar için BM Güvenlik Konseyi'nde konsensüs sağlama çabalarını "tehdit ettiği"ni ve ABD yetkililerini "çok rahatsız ettiği"ni belirten WP, bu çerçevede üst düzey bir ABD yetkilisine atfen, "Türkiye ile aramızda her zaman işbirliği yapacağımız önemli konular olacak. Ancak elbette ki, bizim için o kadar önemi bir konuda, Amerikalılar, Kongre ve Başkan'ın Türkiye ile aralarındaki etkileşimi kaçınılmaz olarak bir etkisi olacak" diye yazdı.

WP, İran konusunda Türkiye ile ABD arasında yaşanan "çatışma"nın, bu yılın başlarında ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi'nin "soykırım" tasarısını onaylamasından kaynaklanan, ilişkilerdeki zor dönemi izlediğini belirtilerek şöyle devam etti:

"ATIŞMA TÜRKİYE'NİN BÜYÜYEN GÜVENİNİN DE BİR SONUCUDUR"

"Bu aydaki atışma, sadece İran'ın nükleer programı meselesinin nasıl ele alınması gerektiğine ilişkin görüş ayrılıkları değil, aynı zamanda bölgesel güç olarak kendisini kabul ettirme arayışındaki Türkiye'nin büyüyen güveninin de sonucudur."

Türk liderlerinin ülkenin dış politikasının ABD'den daha bağımsız kılmak istedikleri görüşlerini de yer verildiği analizde, Tahran anlaşmasına varılmasının bir gün sonra ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'un, BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesinin yaptırımlar konusunda anlaşmış olduğunu açıkladığına dikkat çekildi. Gazete, "ABD'nin Türkiye'den duyduğu rahatsızlığının bir işareti ve Türkiye'nin diplomatik çabalarına bir tokat" olarak yorumlandığını da kaydetti.

OBAMA-ERDOĞAN GÖRÜŞMESİ

Bu arada, analizde Tahran anlaşmasına ilişkin olarak Başbakan Erdoğan ile Başkan Obama arasında yapılan telefon görüşmesine de değinildi. Gazete, "ABD ve Türk yetkililerine göre, Çarşamba günü Obama, Türk Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a, ülkesinin İran ile yaptığı anlaşmanın, ABD'nin, nükleer programı nedeniyle İslam Cumhuriyeti'nin izole edilmesine yönelik çabasıyla neden bağdaşmadığını anlatarak telefonda bir saatten fazla zaman harcadı" diye yazdı.

ABD'li gazete, bir Türk yetkilisinin, "Washington'daki insanlar, bizim ABD'nin ve BM Güvenlik Konseyi'ndeki diğer müttefiklerin çabalarını baltalamaya çalıştığımızı düşünüyor. Bu gerçekten çok uzak. Onun genel sorunun çözümü olmadığını biliyoruz. Böyle bir iddiamız da yok. Bizim yapmaya çalıştığımız, İranlıları çekip genel nükleer sorunu görüşmek üzere masaya götürmek için bir çeşit temeli oluşturmaktır" sözlerini de aktardı.

"TÜRKLER ABD İLE İLİŞKİYİ BERBAT EDİYORLAR"

Analizde Tahran anlaşmasına ilişkin değerlendirmelerine de yer verilen, Washington'daki düşünce kuruluşlarından Carnegie Endowment'ın Türk uzmanı Henri Barkey ise, "Türkler için bu, Pirik bir zafer(büyük kayıplarla kazanılmış) olabilir. ABD'yi küçümseyerek Üçüncü Dünya'da harika bir görüntü veriyorlar. Ancak ABD ile ilişkiyi gerçekten berbat ediyorlar" şeklinde konuştu.(ANKA)

"